

NATON KYNNYKSELLÄ

Venäjän hyökkäys Ukrainan käänsi suomalaisten enemmistön Nato-jäsenyyden kannalle

Suomalaisten suhtautuminen Nato-jäsenyyteen on muuttunut varautuneesta selkeän myönteiseksi. Poikkeuksellisen nopea, suuri ja laajapohjainen asennekäännö pohjautuu käsitykseen Suomen sotilaallisen turvallisuusympäristön perinpohjaisesta muutoksesta ja kasvaneesta Venäjän aiheuttamasta uhasta. Selvä enemmistö suomalaisista ajattelee, että Suomen pitäisi tehdä päätös Nato-jäsenyydestä viimeistään tämän vuoden loppuun mennessä.

EVA on toteuttanut laajan mielipidetutkimuksen suomalaisten Nato-jäsenyyttä koskevista käsityksistä osana kevään 2022 Arvo- ja asennetutkimustaan. Tulokset julkaistaan maaliskuuhun 2022 aikana useammassa osassa, joista tämä on ensimmäinen. EVAn Arvo- ja asennetutkimuksessa on selvitetty suomalaisten Nato-kantoa 24 vuoden ajan vuodesta 1998 lähtien. Kyseessä on pisin Nato-jäsenyyttä koskeva säännöllinen mielipideseuranta Suomessa.

- ◆ 60 prosenttia suomalaisista kannattaa Suomen Nato-jäsenyyttä ja 19 prosenttia vastustaa sitä. Jäsenyyttä puoltavien osuus on kasvanut 34 prosenttiyksikköä viime syksystä.
- ◆ 60 prosentin mielestä Nato-päätös pitäisi tehdä tänä vuonna, 41 prosentin mielestä jo lähikuukausina ja 19 prosentin mielestä ennen vuoden 2022 loppua.
- ◆ Puolet (48 %) kannattaisi Nato-jäsenyyttä, vaikka valtiojohto ei sitä puoltaisi.
- ◆ Tutkimuksen tiedonkeruu on tehty Ukrainan sodan toisen ja kolmannen viikon aikana, 4.–15. maaliskuuta 2022.

Venäjänsä hyökkäys Ukrainaan on muuttanut suomalaisten enemmistön suhtautumisen Pohjois-Atlantin puolustusliitto Naton jäsenyyteen myönteiseksi. Elinkeinoelämän valtuuskunta EVAn Arvo- ja asennetutkimuksessa selvä enemmistö suomalaisista, 60 prosenttia, kannattaa Suomen liittymistä Naton jäseneksi. Jäsenyyttä vastustaa 19 prosenttia ja 21 prosenttia ei ota asiaan kantaa (Kuvio 1).

Suhtautumisessa Nato-jäsenyyteen on tapahtunut jättimäinen muutos viime syksystä, jolloin jäsenyyttä puolsi 26 prosenttia ja sitä vastusti 40 prosenttia suomalaisista.¹ Jäsenyyttä puoltavien osuus on kasvanut 34 prosenttiyksikköä ja sitä vastustavien osuus on puolittunut.

Muutos hakee sekä mittaluokkansa että nopeutensa osalta vertaansa EVAn Arvo- ja asennetutkimuksessa, joka on pisimpään Nato-jäsenyyden kannatusta Suomessa säännöllisesti seurannut kyselytutkimus.² Sen vakioitu kyselykonteksti ja useita mielipidetiedusteluita pidempi tiedonkeruu-aika korostavat saatujen tietojen luotettavuutta ja vertailukelpoisuutta suhteessa yksittäisinä päivinä kerättyihin, pistemäisiin mielipidetiedustelui-

hin. Laaja, yli 2 000 vastaajan aineisto antaa lisäksi arvokasta tietoa näkemysten jakaumista väestöryhmittäin.

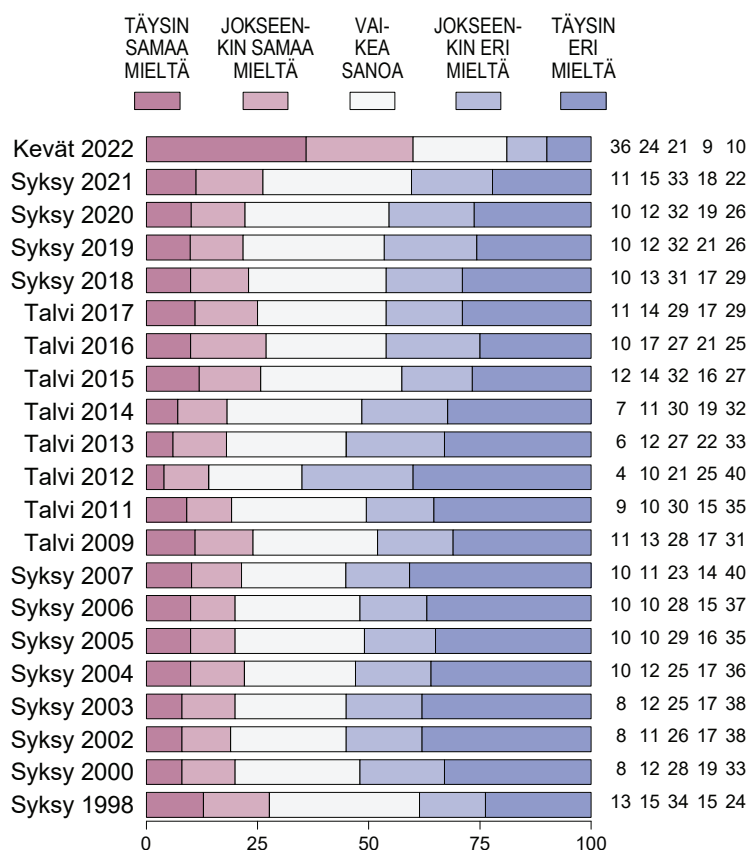
Nyt havaitussa asennekäänteessä on kyse suomalaisten reaktiosta turvallisuusympäristön muutokseen, joka näyttäisi vieneen pitkään Suomessa vallalla olleelta turvallisuuspoliittiselta ajattelulta pohjan. Vain kymmenesosa (11 %) katsoo, ettei Suomella ole todellisia sotilaallisia uhkakuvia, mutta peräti kolme neljästä (74 %) katsoo nyt, että sotilaallisia uhkakuvia on (Kuvio 2).

Käsitykset Suomen sotilaallisista turvallisuusuhista ovat muuttuneet rajusti 2000-luvun alkuvuosista. Vielä vuonna 2007 joka toinen (49 %) piti Suomen sotilaallisia uhkakuvia pitkälti hypoteettisina.

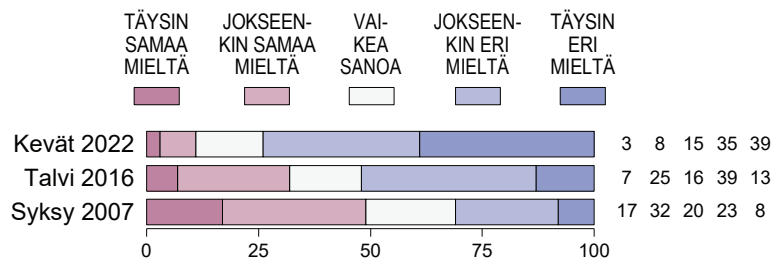
Nyt suomut ovat pudonneet silmiltä. Venäjä on osoittanut, ettei se kunnioita naapurimaidensa koskemattomuutta. Ukrainan sota on myös konkretisoitunut suomalaisille omalla maaperällä käytävän puolustussodan kauheuden ja tehnyt selväksi sen, etteivät Natoon kuuluvat maat voi tuoda sota-

Käsitys uhkakuvista on muuttunut rajusti.

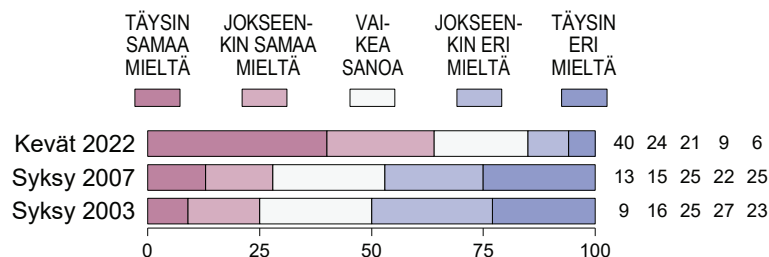
KUVIO 1. ”Suomen tulisi liittyä Natoon” (%)

KUVIO 2. ”Suomella ei ole todellisia sotilaallisia uhkakuvia” (%)

KUVIO 3. ”Epävakaan Venäjän naapurina Suomen olisi turvallisempaa olla Naton jäsen kuin sotilaallisesti liittoutumaton” (%)

voimiaan liittouman ulkopuolisen maan puolustuksen avuksi.

Suomalaisten arvio tästä kaikesta on, että epävakaan Venäjän naapurina Suomen olisi turvallisempaa olla Naton jäsen kuin sotilaallisesti liittou-

tumaton. Näin ajattelee kaksi kolmesta (64 %) ja eri mieltä on vain 15 prosenttia (Kuvio 3). Käytännössä kaikki (96 %) Nato-jäsenyyteen myönteisesti suhtautuvat yhdistävät turvallisuuden tarpeen juuri Venäjän epävakauteen (ks. erillinen

TÄMÄ ON EVAN ARVO- JA ASENNETUTKIMUS

EVAn Arvo- ja asennetutkimus on Suomen johtava yhteiskunnallista mielipideilmastoa säännöllisesti ja laaja-alaisesti seuraava kyselytutkimus, joka toteutetaan kaksi kertaa vuodessa. EVAn tutkimuksia on tehty vuodesta 1984 alkaen 38 vuoden ajan ja niiden aiheet kattavat politiikan, talouden, ulkosuhteiden, ympäristön ja hyvinvoinnin keskeiset teemat.

Arvo- ja asennetutkimusten kyselykonteksti ja toteuttamistapa on pyritty pitämään mahdollisimman samalaisena vuodesta toiseen tulosten vertailukelpoisuuden varmistamiseksi ja yli ajan tapahtuvien asennemuutosten seuraamiseksi. Jokainen tutkimus sisältää useita kysymyksiä kustakin teemasta. Toistuvien kysymysten kysymyksenasettelut on säilytetty mahdollisimman yhdenmukaisina vuodesta toiseen. Useiden aiheiden

kohdalla suomalaisten asenteiden ja arvojen kehitystä voidaan seurata systemaattisesti yli vuosikymmenten.

Tutkimusten tiedonkeruussa siirryttiin vuonna 2012 internetpaneelin hyödyntämiseen aiemmin postitse tehdyn kirjallisen kyselyn sijaan. Siirtymävaiheessa tiedonkeruu suoritettiin kummallakin menetelmällä tulosten vertailukelpoisuuden varmistamiseksi.

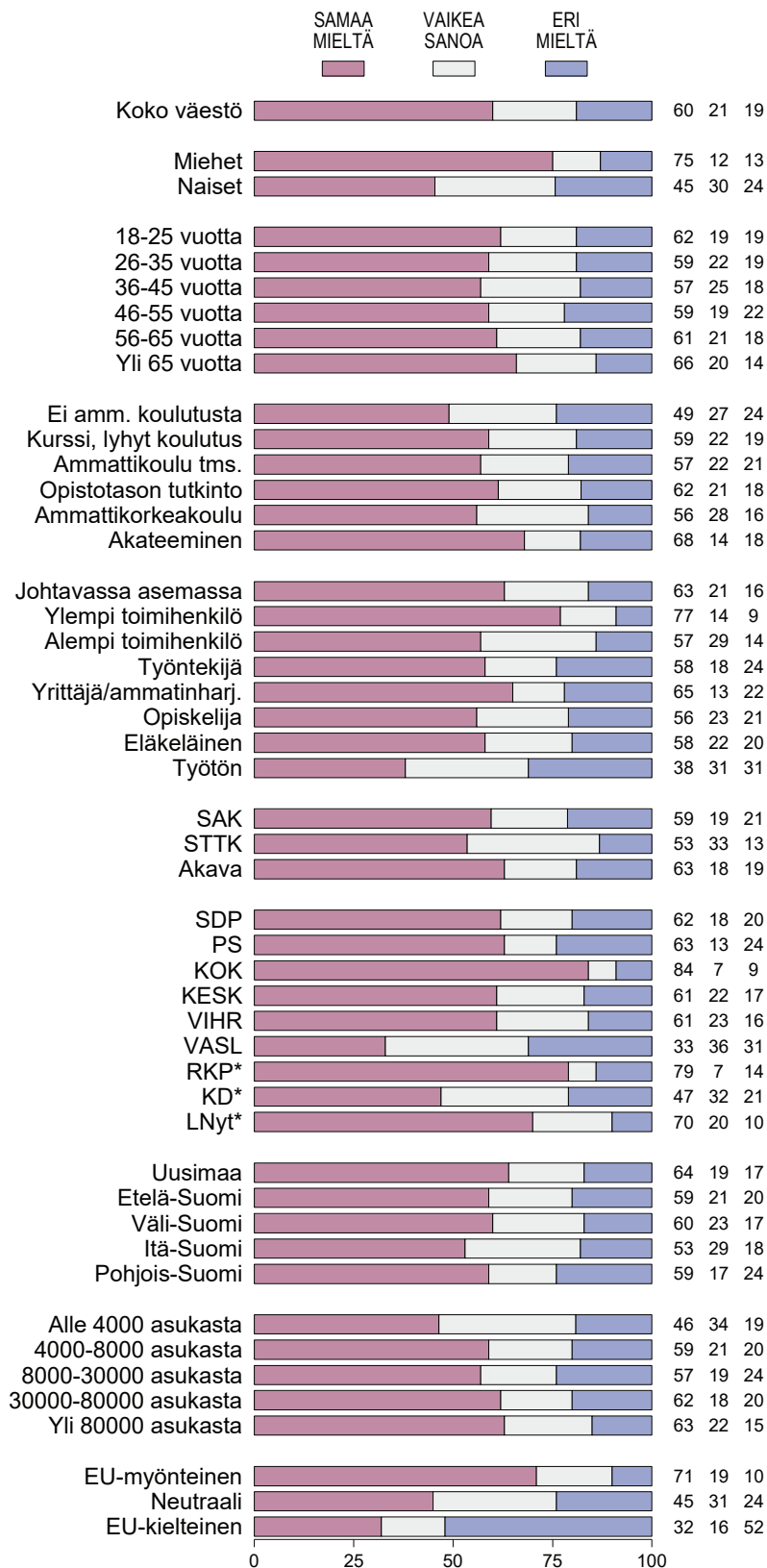
EVAn Arvo- ja asennetutkimuksen aineistoja säilytetään Yhteiskuntatieteellisessä tietokannassa (FSD, Tampereen yliopisto), joka luovuttaa aineistoja edelleen tieteelliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. EVAn aineistot ovat kuuluneet jo pitkään FSD:n kysyimpiin aineistoihin. Niitä on hyödynnetty ja hyödynnetään parhaillaan lukuisissa akateemisissa tutkimushankkeissa eri korkeakouluissa Suomessa ja ulkomailla.

Kuvioliite, jossa ovat myös kaikkien muiden tässä julkaisussa esitettyjen tulosten väestöryhmittäiset erittelyt).³

Asennesiirtymä on laajapohjainen

Suomalaisten Nato-kantojen muutos on paitsi suuri ja nopea, myös hyvin laajapohjainen. Vain puoli vuotta aiemmin lähes kaikissa väestöryh-

KUVIO 4. ”Suomen tulisi liittyä Natoon” (%)

missä Nato-jäsenyyteen suhtauduttiin nuivasti, mutta nyt enemmistö on Nato-jäsenyyden kannalla useimmissa väestöryhmissä, eikä yksikään väestöryhmä profiloitu selkeän Nato-vastaisena (Kuvio 4). Miehet kannattavat Nato-jäsenyyttä selvästi naisia enemmän. Vanhimmat ja nuorimmat kannattavat Nato-jäsenyyttä muita ikäryhmiä hieman enemmän. Jäsenyyden kannatus kasvaa sosioekonomisen statuksen kohotessa.

Suurinta mielipiteiden vaihtelu on puolueiden äänestäjäryhmien välillä. Ne jakautuvat kolmeen joukkoon, joista ensimmäiseen kuuluvat Nato-jäsenyyttä hyvin vahvasti kannattavat kokoomuksen (84 %) ja RKP:n (79 %) äänestäjät. Suurta kannatus on myös toisessa joukossa, johon kuuluvat Liike Nytin⁴ (70 %), perussuomalaisten (63 %), SDP:n (62 %), keskustan (61 %) ja vihreiden (61 %) äänestäjät. Kolmanteen ryhmään kuuluvat Nato-jäsenyyteen skeptisemmin suhtautuvat kristillisdemokraattien (47 %) sekä vasemmistoliiton kannattajat (33 %), joista viimeksi mainituista lähes yhtä moni (31 %) torjui Nato-jäsenyyden.

Nato-kielteisyyksään ei paikannu erityisesti tiettyihin väestöryhmiin, sillä Nato-jäsenyyttä vastustavia löytyy vähäistä enemmän lähes kaikista väestöryhmistä. Voimakkaimmin kielteisesti Nato-jäsenyyteen suhtautuvia identifioiva yksittäinen tekijä on kielteinen suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen: EU-kielteisten enemmistö (52 %) vastustaa myös Nato-jäsenyyttä.

Kansalla on kiire Natoon

Kansalaisten mielenmuutos Nato-jäsenyyden suhteen ei ole tapahtunut poliittisessa tyhjiössä, sillä kyselyn toteuttamishetkellä eduskunnassa on käynnistetty keskustelu Suomen turvallisuuspoliittisista ratkaisuista muuttuneessa turvallisuusympäristössä.

Suomen hallitus on laatimassa eduskunnalle ajankohtaiselontekoa, missä arvioidaan ulko- ja turvallisuuspoliittisen turvallisuus- ja toimintaympäristön muutosta ja sen seurauksia Suomelle.⁵ Tasavallan presidentin mukaan turvallisuuden ratkaisut käydään läpi ”ei viivytellen mutta huolella”, ja selonteon jälkeen on turvallisuuspoliittisia ratkaisuja koskeva ”johtopäätösten aika”.⁶

Kansalaistenkaan mielestä viivyttelylle ei nyt ole sijaa. 41 prosentin mielestä kysymys Nato-jäsenyyden hakemisesta tai hakematta jättämisestä pitäisi ratkaista jo lähikuukausien aikana, ennen kesää. Vajaa viidesosa (19 %) antaisi ratkaisulle aikaa tämän vuoden loppuun asti (Kuvio 5). Tämän vuoden aikana ratkaisua toivovien osuus (60 %) vastaa Nato-jäsenyyteen myönteisesti suhtautuvien osuutta (ks. Kuvio 1 edellä).

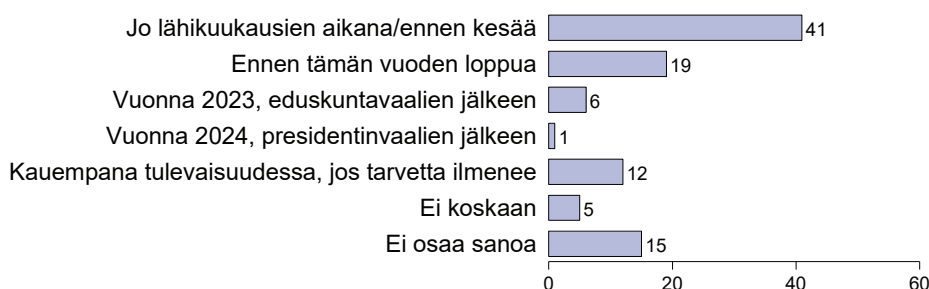
Selvää on, etteivät suomalaiset halua tehdä Nato-jäsenyydestä päivänpolitiikan kiistakapua. Vain hyvin harva (6 %) jättäisi asian vuoden 2023 eduskuntavaalien jälkeiseen aikaan, ja ainoastaan prosentti odottelisi presidentinvaalien jälkeiseen aikaan vuoteen 2024.

Vain 12 prosenttia ei ratkaisisi asiaa lainkaan lähivuosina, vaan siirtäisi harkinnan kauemmas säilyttäen Nato-option eli mahdollisuuden liitoutua Natoon joskus tulevaisuudessa. Kyseinen ”Nato-option säilyttäjien” ryhmä muodostaa Nato-jäsenyyteen juuri nyt kielteisesti suhtautuvien pääjoukon. Viisi prosenttia suomalaisista valitsee ehdottoman kielteisen ”ei koskaan” -vaihtoehdon. Tätä ryhmää voidaan pitää Nato-jäsenyyden vastustuksen kaikkein kovimpana ytimenä, jolle on kuitenkin vaikea löytää yhteistä nimittäjää (ks. Kuvioliite).

Nato-optio laukesi

Nato-option säilyttämiseen uskoo tällä hetkellä siis vain joka kahdeksas suomalainen. Tämä hei-

KUVIO 5. Milloin mahdollinen ratkaisu Natoon liittymisestä tai liittymättä jättämisestä pitäisi tehdä (%)

jastaa hyvin sitä muutosta, jonka keskellä Suomen turvallisuuspolitiikka tällä hetkellä on. Suomen valtiojohtoon virallinen kanta Nato-jäsenyyteen nojasi 1990-luvun puolivälistä näihin päiviin asti Nato-optioon.⁷

Valtioneuvoston nykyiseen ulko- ja turvallisuuspoliittiseen selontekoon optio on muotoiltu näin: ”Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan perustaan kuuluu kansallisen liikkumatilan ja valintamahdollisuuksien ylläpitäminen. Tämä säilyttää mahdollisuuden liittoutua sotilaallisesti ja hakea Nato-jäsenyyttä. Ratkaisuja tarkastellaan aina reaaliajassa kansainvälisen turvallisuusympäristön muutokset huomioiden.”⁸ Nyt tuo turvallisuusympäristön muutos on valtiojohtoon suulla todettu.

Nato-option sanoma otetaan nyt vastaan ristiriitaisesti. Reilu kolmannes (35 %) ajattelee, että Suomen vakauseräpolitiikan linja, johon kuuluu Naton ulkopuolella pysyttäytyminen ja tarvittaessa Nato-optioon turvautuminen, on viisasta varovaisuutta, mutta yhtä moni (36 %) on asiasta eri mieltä (Kuvio 6). Teesi viehättää eniten vasemmistoliittoa äänestäviä (51 %), mutta keskimääräistä enemmän myös keskustan (46 %) ja SDP:n (40 %) kannattajia. Äänestäjäryhmistä suoraan opista irti sanottavat vain kokoomuksen kannattajat, joista viidesosa (20 %) yhtyy teesiin, mutta enemmistö (62 %) torjuu sen (ks. Kuvioliite).

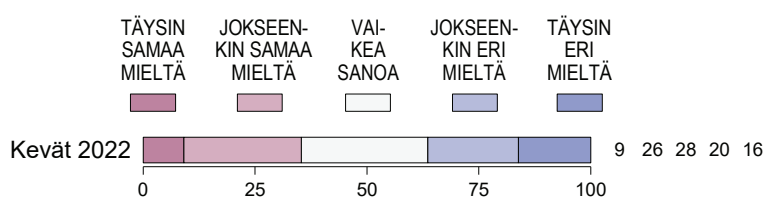
Ristiriitainen ja laimea reaktio voi kertoa toisaalta siitä, että suomalaiset kokevat vakauseräpolitiikan linjan toimineen, mutta option lunastamisen hetken nyt tulleen, mutta myös siitä, että ulkopoliittikan kielen muotoilut ovat vaikeasti hahmotettavia.

Nato-option lunastuksen aika on käsillä, ja suomalaisten kiirettä selittänee se, etteivät he näe liittoutumista hyökkäyksen jo uhatessa realistisena. Seitsemän kymmenestä (71 %) pitää hahmoteluna ajatella, että Suomi voisi liittoutua sotilaallisesti vasta silloin kun todellinen uhka on jo läsnä. Vain reilu kymmenesosa (11 %) arvioi, että liittoutuminen olisi mahdollista uhan allakin (Kuvio 7).

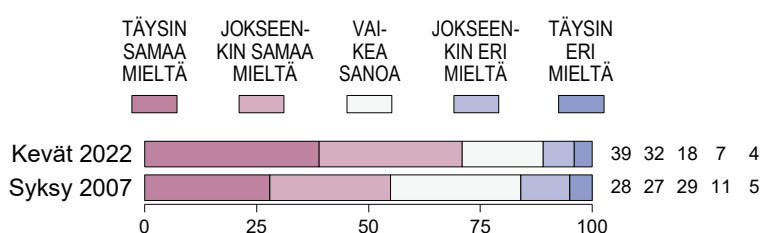
Toinen Nato-option käyttöön liittynyt epävarmuus on koskenut sitä, onko realistista pitää itseltään selvänä, että Naton ovi pysyy Suomelle aina auki. Tämäkin pohdituttaa suomalaisia. Vajaa puolet (47 %) katsoo, että Suomen kannattaa hakea Nato-jäsenyyttä pikaisesti, koska tulevaisuudessa sotilasliiton ovet voivat sulkeutua Suomelta. 28 prosenttia ei kiirehtisi, joko luottaen Naton ovien säilyvän auki tai toivoen, ettei Suomi edes hakisi jäsenyyttä (Kuvio 8).

Hyökkäyksen uhatessa on liian myöhäistä.

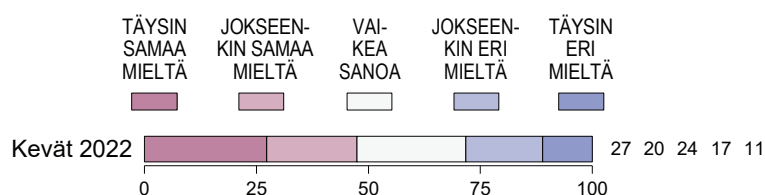
KUVIO 6. ”Suomen vakauseräpolitiikan linja, johon kuuluu Naton ulkopuolella pysyttäytyminen ja tarvittaessa Nato-optioon turvautuminen, on viisasta varovaisuutta” (%)

KUVIO 7. ”On hahmotelua ajatella, että Suomi voisi liittoutua sotilaallisesti vasta silloin kun todellinen uhka on jo läsnä” (%)

KUVIO 8. "Suomen kannattaa hakea Nato-jäsenyyttä pikaisesti, koska tulevaisuudessa sotilasliiton ovet voivat sulkeutua Suomelta" (%)

Valtiojohton mielipiteen vaikutus on rajallinen

Kansalaisten päättäväisyydestä Nato-päätöksen suhteen kertoo se, että valtiojohton näkemys Suomen Nato-jäsenyydestä ei vaikuta näkemyksiin ratkaisevasti. Tämä kieli myös siitä, että kansalaisten nyt tekemät arviot eivät ole ainoastaan akuutin tilanteen aikaansaamia reaktioita, vaan kyse saattaa olla pysyvämmästä asennemuutoksesta.

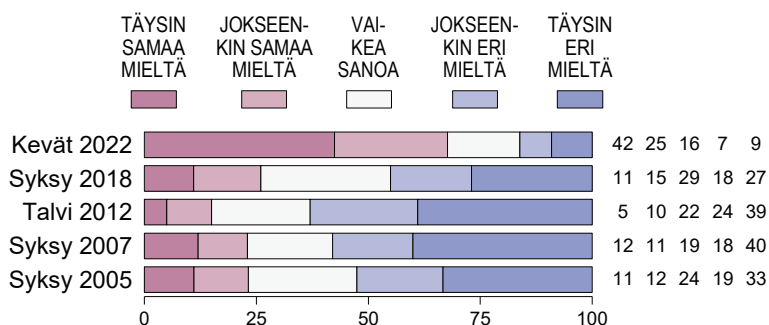
Kaksi kolmesta (67 %) ilmoittaa, että kannattaisi Suomen Nato-jäsenyyttä, jos maamme ylin valtiojohto puoltaisi sitä. Vajaa viidesosa (16 %) ei seuraisi valtiojohton myönteistä Nato-kantaa (Kuvio 9).

Valtiojohton myönteinen Nato-kanta kasvattaisi siis jäsenyyden kannatusta seitsemän prosenttiyksikköä verrattuna tilanteeseen, jossa valtiojohton kanta ei ole tiedossa (ks. Kuvio 1 edellä).

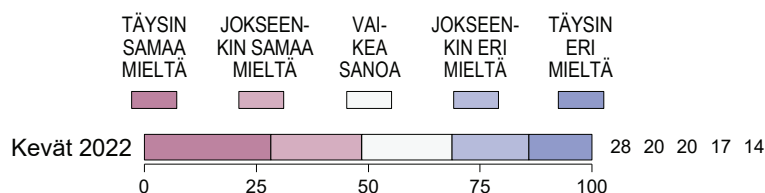
Jos valtiojohto ottaisikin Nato-jäsenyyteen kielteisen kannan, kannatusta olisi odotetusti niukemmin, mutta ei häkellyttävän paljon vähemmän. Hieman alle puolet (48 %) kannattaisi tällöin edelleen Suomen Nato-jäsenyyttä ja vajaa kolmasosa (31 %) yhtyisi valtiojohton kielteiseen Nato-kantaa (Kuvio 10). Jäsenyyden kannatus olisi tässä tapauksessa siis 12 prosenttiyksikköä pienempää kuin ilman valtiojohton kantaa.

Kokonaiskuva ei olennaisesti muutu, jos valtiojohton näkemysten vaikutusta kysytään Nato-jäsenyyttä vastustavien näkökulmasta. 16 prosenttia ei kannattaisi Suomen Nato-jäsenyyttä siinäkään tapauksessa, että maamme ylin valtiojohto puoltaisi sitä. Jyrkemmin muotoiltu kysymyksenasettelu kasvattaa kuitenkin Nato-jäsenyyden kannatusta hieman siten, että seitsemän kymmenestä (71 %) vastaa kysymykseen kieltävästi (Kuvio 11).

KUVIO 9. "Kannattaisin Suomen Nato-jäsenyyttä, jos maamme ylin valtiojohto puoltaisi sitä" (%)

KUVIO 10. "Kannattaisin Suomen Nato-jäsenyyttä, vaikka maamme ylin valtiojohto ei puoltaisi sitä" (%)

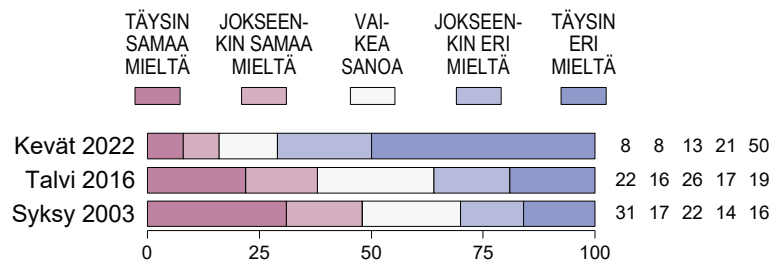
Suomi ei tee turvallisuuspoliittisia linjauksiaan yksin, vaan pyrkii tiiviiseen yhteistyöhön liittolaisensa, naapurimaa Ruotsin kanssa. Tähän nähden ei ole yllättävää, että Ruotsin ratkaisullakin on vaikutuksensa suomalaisten näkemyksiin. Vain kymmenesosa (11 %) ajattelee, että Suomen tulisi pysyttäytyä Naton ulkopuolella siinäkin tapauksessa, että Ruotsi liittyisi puolustusliittoon. 69 prosenttia ajattelee, että Suomenkin on mentävä Naton jäseneksi, jos Ruotsi liittoutuu (Kuvio 12).

Ruotsin oletetun jäsenyyshakemuksen vaikutus suomalaisten Nato-kantoihin vastaa pitkälti oman valtiojohtomme kannan selviämisen vaikutusta, tosin sillä erotuksella, että Nato-jäsenyyttä vas-

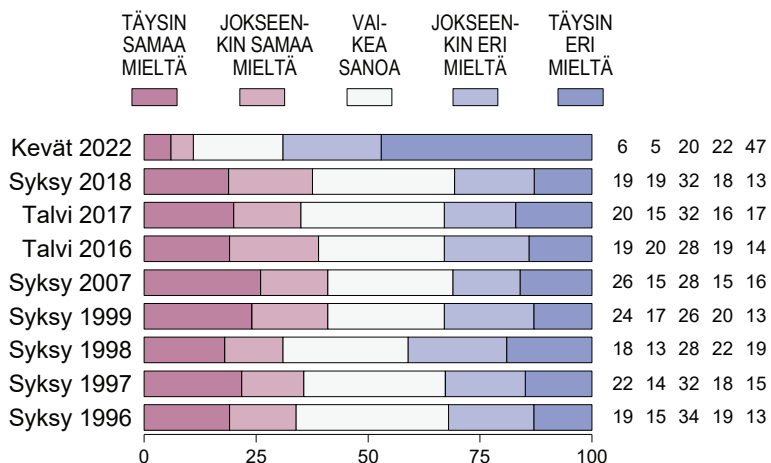
tustavien osuus kutistuisi lähelle kymmentä prosenttia. Näkymä Suomen jäämisestä Pohjoismaiden joukossa yksin Naton ulkopuolelle vaikuttaisi suomalaisista ilmeisen synkältä.

Edellä esitettyjen tulosten valossa valtiojohtoon Nato-kannanoton vaikutuksen suomalaisten näkemukseen voidaan nykytilanteessa arvioida noin kymmeneksi prosenttiyksiköksi. Se on huomattava, mutta silti rajallinen. Ennen kaikkea se on paljon pienempi kuin turvallisuusympäristön muutoksen suomalaisissa spontaanisti synnyttämä mielipiteiden muutos. Kansalaiset ovat Naton oven kynnyksellä odottaen linjausta valtiojohtolta, jonka harjinnasta päätös Nato-jäsenyydestä lopulta riippuu.

KUVIO 11. "En kannattaisi Suomen Nato-jäsenyyttä edes siinä tapauksessa, että maamme ylin valtiojohto puoltaisi sitä" (%)

KUVIO 12. "Suomen tulee pysyttäytyä Naton ulkopuolella siinäkin tapauksessa, että Ruotsi liittyisi puolustusliittoon" (%)

VIITTEET

- 1 Metelinen (2021).
- 2 Toinen suomalaisten Nato-kantojen kehitystä pitkällä aikavälillä seuraava tutkimus on puolustusministeriön alaisen Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimus. Se on seurannut suhtautumista Nato-jäsenyyteen säännöllisesti vuodesta 2005, ks. Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta (2021).
- 3 Suomalaisten käsitys Venäjästä sotilaallisena uhkana vahvistui jo EVAn kevään 2021 Arvo- ja asennetutkimuksessa, ks. Haavisto (2021).
- 4 Pienen vastaajamäärän vuoksi Liike Nytin, RKP:n ja kristillisdemokraattien kannattajia koskevat tulokset ovat suuntaa antavia.
- 5 Valtioneuvosto (2022).
- 6 Tasavallan presidentti (2022).
- 7 Helsingin Sanomat (2022).
- 8 Valtioneuvosto (2020).

LÄHTEET

- Haavisto, I. (2015). Turvallisuudentunne horjuu – Venäjä ja terrorismi huolettavat suomalaisia, teoksessa Apunen, M. ym. (2015), Ken on maassa jämäkin? EVAn arvo- ja asennetutkimus 2015, EVA Raportti, Taloustieto Oy, Helsinki, <http://www.eva.fi/wp-content/uploads/2015/03/Ken-on-maassa-jamakin.pdf>
- Haavisto, I. (2021). Venäjästä vieroitettu – Suomalaiset suhtautuvat itänaapuriinsa aiempaa kriittisemmin, EVA Analyysi No 99, <https://www.eva.fi/wp-content/uploads/2021/10/eva-analyysi-no-99.pdf>
- Haavisto, I. & Kiljunen, P. (2008). Kenen joukoissa seisot – EVAn Suomi, EU ja maailma -asennetutkimus 2008, EVA Raportti, Taloustieto Oy, Helsinki, http://www.eva.fi/wp-content/uploads/files/2166_kenen_joukoissa_seisot.pdf
- Helsingin Sanomat (2022). Optio, jonka arvo vain nousee, <https://www.hs.fi/kuukausiliite/art-200008551871.html> (haettu 17.3.2022).
- Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta (2021). Suomalaisten mielipiteitä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta, maanpuolustuksesta ja turvallisuudesta 2021, Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta MTS 2021:1, https://www.defmin.fi/files/5273/Suomalaisten_mielipiteita_ulko-ja_turvallisuuspolitiikasta_maanpuolustuksesta_ja_turvallisuudesta_2021.pdf
- Metelinen, S. (2021). Nato-jäsenyyden kannatuksessa on tapahtunut hyppäys, EVA Artikkelit 26.10.2021, Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA, <https://www.eva.fi/blog/2021/10/26/nato-jasenyyden-kannatuksessa-on-tapahtunut-hyppays/>
- Tasavallan presidentti (2022). Presidentti Niinistö: Meillä on turvallisia ratkaisuja myös tulevaisuuteen, Uutinen, <https://www.presidentti.fi/uutinen/presidentti-niinisto-meilla-on-turvallisia-ratkaisuja-myos-tulevaisuuteen/> (haettu 17.3.2022).
- Torvi, K. (2004). Turvassa EU:ssa – kaukana kavala maailma, EVAn Suomi, EU ja maailma -asennetutkimus 2004, EVA Raportti, Taloustieto, http://www.eva.fi/wp-content/uploads/files/422_turvasa_eussa.pdf
- Valtioneuvosto (2020). Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko, Valtioneuvoston julkaisuja 2020:30.
- Valtioneuvosto (2022). Valtioneuvosto valmistelee ajankohtaiselon- teon turvallisuusympäristön muutoksista ulkoministeri Haaviston johdolla, Tiedote, <https://valtioneuvosto.fi/-/10616/valtioneuvosto-valmistelee-ajankohtaiselon- teon-turvallisuusympariston-muutok- sista-ulkoministeri-haaviston-johdolla> (haettu 17.3.2022).

Näin kysely tehtiin

Tulokset perustuvat 2 074 henkilön antamiin vastauksiin. Tulosten virhemarginaali on koko väestön tasolla 2–3 prosenttiyksikköä kumpaankin suuntaan. Tiedot kerättiin 4.3.–15.3.2022. Vastaajat edustavat koko maan 18–79-vuotiasta väestöä (pl. Ahvenanmaa). Aineisto on kerätty Taloustutkimus Oy:n internetpaneelissa, josta tutkimusotos on muodostettu ositetulla satunnaisotannalla. Aineisto on painotettu edustamaan väestöä iän, sukupuolen, asuinalueen, koulutuksen, ammatin tai aseman, toimialan ja puoluekannatuksen mukaan. Aineiston tilastollisen analyysin ja tulosgraafikan on tehnyt Pentti Kiljunen (Yhdyskuntatutkimus Oy). Tulokset ja niiden tärkeimmät väestöryhmittäiset erittelyt löytyvät EVAn kotisivuilta. EVAn Arvo- ja asennetutkimuksia on tehty vuodesta 1984.

EVA Analyysin *Naton kynnyksellä* kirjoittaja

EVA:n tutkimuspäällikkö
ILKKA HAAVISTO

ELINKEINOELÄMÄN VALTUUSKUNTA

Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA on elinkeinoelämän ajatuspaja, jonka tavoitteena on edistää yhteiskunnan pitkän aikavälin menestystä. EVA toimii elinkeinoelämän ja yhteiskunnan vaikuttajien kohtaamispaikkana.

EVA tuottaa tietoa ja uusia näkökulmia julkiseen keskusteluun.

EVA Analyysit ottavat kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin ja tarjoavat ratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiin.

Analyytit löytyvät EVA:n kotisivuilta www.eva.fi.

ISSN 2342-0774 (Painettu) • ISSN 2342-0782 (PDF)